

B O S N A I H E R C E G O V I N A
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo
UR-015,021-01/02

IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
NA DAN 31.12.2001. GODINE

FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA MOSTAR

Sarajevo, maj/svibanj 2002. godine

**MENADŽMENTU FEDERALNOG MINISTARSTVA
OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I SPORTA**

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta iskazanih na stranicama od 2 – 11 na dan 31.12.2001. godine. Za ove izvještaje/izvješća odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima/izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službene novine F BiH”, br.48/99) i sa INTOSAI revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske/financijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim/financijskim izvještajima/izvješćima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdan osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na sljedeće:
 - **Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke kulture i sporta nije predložilo Vladi F BiH Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera od značaja za Federaciju BiH, što je omogućilo netransparantnost u radu po pitanju odlučivanja i dodjele sredstava, kao i nenamjensko trošenje sredstava.**
 - **U sklopu Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta evidentirane su poslovne promjene koje se odnose na Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa BiH što je uvećalo prihode i rashode u iznosu od 280.204 KM.**
4. Po našem mišljenju, a na osnovu izvršene revizije, osim napomena naglašanih u prethodnoj tački, finansijski/financijski izvještaji/izvješća daju istiniti i fer pregled o finansijskom položaju federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

GENERALNI REVIZOR

Branko Kolobarić, dipl. oec.

mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA
za 2001. godinu**

1. UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u F BiH ("Sl.novine F BiH", br. 48/99), obavljena je revizija finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća na dan 31.12.2001. godine Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Tim za reviziju je izvršio reviziju početnih stanja na dan 01.01.2001. godine, s obzirom da je izvršena revizija finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za 2000. godinu.

Reviziju finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća za godinu koja se završava sa 31.12.2001. godine, u cjelini sa početnim stanjima, obavili su:

- Anica Pudar, dipl.oec. – ovlašteni revizor
- Dunja Logo, dipl.oec. – revizor

Revizija je obavljena u razdoblju od 18.03. do 28.03.2002. godine, u prostorijama Federalnog ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, u prisustvu predstavnika ovog Ministarstva.

2. OPĆI PODACI O BUDŽETSKOM/PRORAČUNSKOM KORISNIKU

Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine F BiH", br. 8/95, 3/96, 9/96 i 48/99) i vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Federalnim zakonom koji se odnosi na nadležnost Federacije BiH u oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Poslove i zadatke u Ministarstvu vrše sljedeće osnovne organizacijske jedinice, i to: Kabinet ministra, Sektor za obrazovanje, Sektor za nauku, Sektor za kulturu, Sektor za sport, Sektor za ekonomsko-finansijske i opšte poslove i Odjeljenje za inspeksijske poslove.

U okviru Sektora za ekonomsko-finansijske i opšte poslove postoje 2 (dva) odsjeka i to:

- Odsjek za ekonomsko-finansijske poslove i
- Odsjek za opšte poslove.

Menadžment Ministarstva čine: Ministar, Zamjenik ministra, 5 (pet) Pomoćnika ministra, Glavnog federalnog inspektora, Sekretara ministarstva i šefa Kabineta ministra.

Poslovanje Ministarstva se odvijalo preko transakcijih računa otvorenih kod sljedećih poslovnih banaka: Univerzal banka d.d. Mostar (za KM sredstva), UPI banka d.d. Sarajevo (za KM i devizna sredstva).

Finansiranje Ministarstva se vrši iz dva izvora i to:

- iz budžeta/proračuna F BiH
- neporeznih prihoda odnosno prihoda ostvarenih obavljanjem vlastite djelatnosti

Broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12. 2001. godine je 69 radnika.

Prema Zakonu sjedište Ministarstva je u Mostaru ulica A. Buće br. 34, a sjedište Ministarstva u Sarajevu je u ulici Obala Maka Dizdara br. 2. Prostor u Mostaru je iznajmljen od Javnog preduzeća "Elektroprivreda BiH - Elektrodistribucija Mostar". Poslovni prostor u Sarajevu se vodi u poslovnim knjigama Ministarstva, a dokaz o vlasništvu nije prezentiran Timu za reviziju.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih/financijskih izvještaja /izvješća Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta je da se utvrdi da li su finansijski/financijski izvještaji/izvješća pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom, da se da ocjena računovodstvenog sistema kao i sistema internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja, kao i pribavljanje realne osnove da li finansijski/financijski izvještaji/izvješća odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne konotrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

Tim za reviziju je primjenio procedure na temelju uzorka (F BiH Standard revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na Ministarstvo u različitim procentima uzorka ovisno od nivoa značajnosti bilansnih pozicija.

4.1. Menadžment i sistem internih kontrola

U toku revidirane godine u Ministarstvu je došlo do imenovanja novog Ministra i Zamjenika ministara, na osnovu Odluke Vlade F BiH broj: ZD 9/01 od 12.03.2001.godine. Primopredaja dužnosti starog i novog menadžmenta je izvršena.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu nije sistematizovano radno mjesto internog kontrolora i internog revizora. Nedovoljno funkcionisanje suštinske kontrole omogućilo je menadžmentu preusmjeravanje sredstava i trošenje istih mimo planom predviđenih sredstava u budžetu/proračunu Federacije BiH. Nepostojanje **Kriterija raspodjele sredstava tekućih transfera** od značaja za Federaciju BiH omogućilo je netransparentnost u radu po pitanju odlučivanja i dodjele sredstava – transfera od značaja za Federaciju BiH, kao i nenamjensko trošenje sredstava.

Nakon izvršene revizije Tim za reviziju je konstatovao da sistem internih kontrola u Ministarstvu predstavlja prividnu a ne suštinsku kontrolu. Sistem unutrašnje kontrole kakav se trenutno provodi nije dovoljan da zaštiti imovinu Ministarstva. Zbog toga je potrebno da se sistem interne kontrole i proces njenog izvršenja značajno osnaži. **Interne kontrole su odgovornost menadžmenta.**

Preporuka menadžmentu

Da se uspostavi sistem internih kontrola koje podrazumjevaju politike i procedure koje menadžment treba da usvoji da bi pomogao ostvarivanju svojih ciljeva u smislu efikasnosti i efektivnosti, poslovne aktivnosti, usklađenosti sa zakonskim propisima, čuvanje sredstava, zaštita i otkrivanje prevare i greške, tačnost i kompletnost računovodstvenih evidencija kao i pravovremene priprema pouzdanih finansijskih informacija.

4.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

U toku revizije finansijskih/financijskih izvještaja za 2001. godinu, Tim za reviziju je konstatovao da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa važećim zakonskim propisima u sljedećim slučajevima:

- Ustrojstvo Federalnog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Mostar **nije provedeno prema Zakonu**: Transakcijski račun i sjedište Ministarstva je u Sarajevu, a ne u Mostaru kako je regulisano Zakonom ("Službene novine F BiH", br. 8/95, 3/96, 9/96 i 48/99).
- Nabavka stalnih sredstava **nije vršena** u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova ("Službene novine F BiH", br. 31/98).

- **Nije ispoštovan** član 4. Zakona o budžetu/proračunu Federacije BiH, u kome je navedeno da se s budžetskog/proračunskog računa **ne smiju** isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni.
- **Nije ispoštovan** član 21. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna Federacije BiH (Službene novine F BiH”, br. 47/98) koji obavezuje da se rashodi priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala.
- Sredstva odobrena iz tekućih rezervi **nisu u potpunosti iskorištena** za namjene za koje su tekuće rezerve i odobrene.
- U 2001. godini **nisu doneseni Kriteriji** raspodjele sredstava tekućih transfera od značaja za Federaciju BiH.
- Ugovori o djelu **nisu ovjereni** u Poreznoj upravi, **niti se** obračun i plaćanje poreza u svim slučajevima **vršilo u skladu sa Zakonom**.
- Ministarstvo **nije postupilo** u skladu sa članom 24. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna F BiH kojim je propisana obaveza pravljenja zabilješke uz finansijske izvještaje (razrada i dopuna podataka) koje su bile neophodne zbog evidencija poslovnih promjena Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa, u knjigovodstvu Ministarstva.

4.3. Menadžment i prethodna revizija

U izvještaju o reviziji finansijskih/financijskih izvještaja/izvješća Ministarstva za 2000. godinu date su preporuke menadžmentu Ministarstva.

Tim za reviziju je konstatovao **da nije postupljeno** po sljedećim preporukama:

- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama **nije donesen**.
- **Nije preispitana** Odluka o prodaji automobila “HYUNDAI” ACCENT 1,3 LS.
- Obaveze **nisu knjižene** u obračunskom periodu u kom su obaveze i nastale nego u narednom periodu kad su obezbjeđena sredstva za plaćanje obaveza.
- Kod ostvarivanja rashoda Ministarstvo se **nije pridržavalo** odobrenog budžeta/proračuna ni u 2001. godini kako u ukupnom iznosu tako i po strukturi dozvoljenih rashoda.
- Prihodi koje je Ministarstvo ostvarilo obavljanjem vlastite djelatnosti **nisu se** uplaćivali u budžet/proračun F BiH do oktobra/listopada 2001. godine.

Od oktobra/listopada 2001. godine vršio se povrat vlastitih prihoda u budžet/proračun Federacije a potom nakon ispostavljenog zahtjeva ponovo su se sredstva vraćala Ministarstvu.

4.4. Izvršenje budžeta/proračuna

Ukupno ostvareni prihodi Ministarstva u 2001. godini iznose	9,850.079 KM
Ukupno ostvareni rashodi Ministarstva u 2001. godini iznose	9,799.941 KM
Višak prihoda nad rashodima iznosi	50.138 KM

4.4.1. Prihodi

Ukupno planirana sredstva u budžetu/proračunu F BiH za ovo Ministarstvo za 2001. godinu iznosila su 8.121.000 KM, a ukupno ostvareni prihodi za 2001. godinu iznosili su 9,850.079 KM što **predstavlja 21,30% više ostvarenih prihoda u odnosu na plan**.

Struktura ostvarenih prihoda Ministarstva je sljedeća:

Redni broj	O P I S	Planirano u 2001.g.	Ostvareno u 2001.g.	Index 4/3	Struktura
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz budžeta/proračuna	8,121.000	9,296.926	114,48	94,39
2.	Neporezni prihodi-vlastiti	-	551.953	-	5,61
	- prihodi od imovine	-	22.840	-	
	- prihodi od pružanja usluga	-	529.113	-	
3.	Potpore (grantovi)	-	1.200	-	-
	UKUPNO PRIHODI	8,121.000	9,850.079	121,30	100,00

Prihodi iz budžeta /proračuna

Prema evidenciji Federalnog ministarstva finansija na analitičkoj kartici Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta je evidentiran iznos za 2001. godinu od 10,448.877 KM. Uvidom u dokumentaciju Tim za reviziju je utvrdio, da je Ministarstvu iz budžeta/proračuna doznačeno sredstava u iznosu od 8,898.926 KM. **Razlika od 1,549.951 KM predstavlja direkto transferisana sredstva javnim glasilima iz budžeta/proračuna F BiH.**

Na poziciji prihoda iz budžeta/proračuna je iskazan iznos od 9,296.926 KM. Razlika od 398.000 KM predstavlja rezultat pogrešnog knjiženja iz 2000. godine što je Tim za reviziju konstatovao revizijskim izvještajem za 2000. godinu, a ispravljeno u 2001. godini.

Struktura doznačenih sredstava je sljedeća:

- plaće i naknade troškova zaposlenih	1,054.954 KM
- doprinosi na teret poslodavca	94.120 KM
- doznaka za materijalne troškove	525.600 KM
- neizmirene obaveze iz 2000. godine	166.200 KM
- povrat doznačenih sredstava po osnovu vl. prihoda	144.364 KM
- transferi od značaja za Federaciju	6,811.992 KM
- nabavka opreme i rekonstrukcija	101.696 KM

Posebno treba napomenuti da se u okviru doznačenih sredstava nalaze **doznačena sredstva iz tekuće rezerve u iznosu od 1,912.688 KM, za sljedeće namjene:**

- transferi od značaja za Federaciju	1,713.992 KM
- nabavka vozila	45.000 KM
- nabavka kancelarijskog namještaja	18.696 KM
- izdaci za materijalne troškove	135.000 KM

Doznaka sredstava iz tekuće rezerve je izvršena na osnovu odluka Vlade F BiH objavljenih u Službenim novinama F BiH.

Neporezni prihodi

Ukupno ostvareni neporezni prihodi odnosno vlastiti prihodi u 2001. godini iznosili su 553.153 KM.

Struktura neporeznih prihoda je sljedeća:

- prihodi od izdavačkih kuća za recenzije	196.204 KM
- prihodi doznačeni od Kantona Sarajevo za Zavod za zaštitu kulturno histor. i prirod nasljeđa	280.204 KM
- prihodi od polaganja stručnih ispita	52.704 KM
- prihodi od kamata za deponovana sredstva u banci	22.841 KM
- prihodi iz inozemstva (Soroš-seminar za obrazovanje)	1.200 KM

- Neporezni prihodi u iznosu od 280.204 KM predstavljaju doznačena sredstva Kantona Sarajevo na ime troškova za plaće i ostale materijalne troškove Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog nasljeđa čije se knjigovodstvo vodi u sklopu knjigovodstva Ministarstva.

Članom 34. Zakona o budžetu/proračunu F BiH godišnji budžet/proračun se izvršava do 31. decembra fiskalne godine. **Odluka Vlade Federacije br. 77/2002 o produženju fiskalne 2001. godine do 19. januara 2002 godine imala je uticaja na izvršenje budžeta/proračuna, što nije u skladu sa Zakonom.**

Preporuka menadžmentu

Da se detaljno planiraju prihodi koji će se obezbjediti iz budžeta/proračuna kako bi se tekuća rezerva koristila samo za hitne i nepredviđene izdatke u skladu sa članom 22. Zakona o budžetu/proračunu.

4.4.2. Rashodi

Ukupni ostvareni rashodi u 2001. godini iznose 9,799.941 KM, što u odnosu na planirana sredstva predstavlja prekoračenje rashoda za 20,68%.

Struktura ostvarenih i planiranih rashoda je sljedeća:

Red. Broj	POZICIJA	Planirani rashodi	Ostvareni rashodi	Iznos Prekoračenja	Index 4/3	Struktura 4/3
1	2	3	4	5	6	7
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1,071.800	1,493.071	+ 421.271	139,31	15,24
	-bruto plaće i naknade plaća	833.300	992.570	+ 159.270	119,12	10,13
	-naknade troškova zaposlenih	238.500	500.501	+ 262.001	209,86	5,11
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	93.400	113.226	+ 19.826	121,23	1,16
3.	Izdaci za materijal i usluge	556.800	1,084.292	+ 527.492	194,74	11,06
	-putni troškovi	70.100	123.182	+ 53.082	175,73	1,26
	-izdaci za energiju	34.500	92.176	+ 57.676	267,18	0,94
	-izdaci za komunalne usluge	60.000	102.755	+ 42.755	171,26	1,05
	-nabavka materijala	45.600	50.105	+ 4.505	109,88	0,51
	-izdaci za usluge prevoza i goriva	6.000	24.658	+ 18.658	410,97	0,25
	-unajmljivanje imovine i opreme	75.900	156.221	+ 80.321	205,83	1,59
	-izdaci za tekuće održavanje	4.300	23.518	+ 19.218	546,93	0,24
	-izdaci za osiguranje, bankarske usluge, usluge platnog prometa	13.800	16.982	+ 3.182	123,06	0,17
	-ugovorene usluge	80.400	494.695	+ 414.295	615,30	5,05
	-neizmirene obaveze iz 2000. g. *)	166.200	-	(-) 166.200	-	-
4.	Tekući grantovi	6,399.000	7,109.352	+ 710.352	111,10	72,54
	UKUPNO RASHODI	8,121.000	9,799.941	+1,678.941	120,68	100,00

*) Iznos od 166.200 KM na ime neizmirenih obaveza iz 2000. godine je raspoređen na više pozicija, od čega se najveći dio od **139.787 KM** odnosi na neizmirenu zakupninu iz 2000. godine za poslovni prostor u Mostaru.

*)U koloni 5-Iznos prekoračenja, je iznos od 166.200 KM iskazan negativno, jer planska kategorija neizmirenih obaveza iz 2000. godine je iskazana u jednom iznosu a ostvarenje je razvrstano prema pozicijama troška.

Planirana sredstva za bruto plaće (neto plaće i naknade, doprinosi iz plaća i porez na plaću) iznose 833.300 KM, a ostvareni rashodi za ove namjene iznose 992.570 KM. U odnosu na planirana sredstva za ovu namjenu ostvarenje predstavlja **povećanje sredstava za 19,12%**, a u strukturi ukupnih rashoda učestvuju sa 10,13%.

Tim za reviziju je utvrdio da su u okviru bruto plaća sadržane i plaće Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa u ukupnom iznosu od 171.179 KM. Kanton Sarajevo je doznačavao Ministarstvu, svakog mjeseca sredstva za plaće i naknade zaposlenih u Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa (veza tačka 4.4.1. – Neporezni prihodi). U 2001. godini plaće ovog Zavoda su uvećale ukupna sredstva za bruto plaće Ministarstva zbog čega je iskazano prekoračenje u odnosu na plan.

Ovo Ministarstvo je obračun plaće vršilo na bazi koeficijenata iz Pravilnika o plaćama službenika i namještenika broj 05-14-2-4821/00 od 26.09.2000.godine. Pravilnik o plaćama je uskađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u F BiH (Službene novine F BiH, br.13/98).

U okviru pozicije **naknade troškova zaposlenih** u iznosu od 500.501 KM, iskazane su:

- naknade za prevoz na posao i sa posla	48.710 KM
- naknade za smještaj dužnosnika	2.200 KM
- naknade za topli obrok	184.469 KM
- naknade za odvojeni život	7.090 KM

- regres za godišnji odmor	30.520 KM
- naknade za otpremnine zbog odlaska u penziju	3.984 KM
- jubilarne nagrade	20.600 KM
- pomoć u slučaju smrti	20.234 KM
- pomoć za ostale slučajeve	42.319 KM
- naknade za privremene i povremene poslove	140.375 KM

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju Tim za reviziju je utvrdio sljedeće:

- Isplata naknada za smještaj dužnosnika u iznosu od 2.200 KM isplaćena je na osnovu rješenja o davanju saglasnosti za korištenje privatnog smještaja potpisanog od premijera Vlade F BiH uz saglasnost zamjenika premijera (Rješenje o davanju saglasnosti broj: 01-02-735/01 od 21.03.2001).

- Jubilarne naknade zaposlenim u iznosu od 20.600 KM isplaćene su na osnovu Odluke ministra br. 05-14- 295/01 od 17.12.2001. godine., a istom Odlukom je navedeno da će se ispalata jubilarnih naknada izvršiti **iz sredstava transfera. Porez na jubilarne naknade nije obračunat niti plaćen.**

Pomoć za ostale slučajeve (troškovi liječenja, jednokratne pomoći za zimmicu po 200 KM po zaposlenom i jednokratna pomoć po 200 KM po zaposlenom) u ukupnom iznosu od **42.319 KM isplaćena je na osnovu Odluke Ministra.** Porez na dodatna primanja po osnovu jednokratnih pomoći je obračunat i plaćen.

- Naknade za privremene i povremene poslove u 2001. godini iznose 140.375 KM i obuhvataju naknade isplaćene po osnovu: Ugovora o djelu – za rad u Komisijama za stručne ispite, za usluge prevođenja, Komisija za odabir najboljih radova, članovi radnog tima za organizaciju i manifestaciju “Dani evropskog nasljeđa”, Komisija za odabir prijave za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za izradu magistarskih i doktorskih disertacija. Na osnovu Rješenja Ministra o formiranju komisija zaključeni su Ugovori o djelu sa svakim članom komisije posebno. **Tim za reviziju je utvrdio da Ugovori o djelu knjiženi na kontu - Privremeni i povremeni poslovi, nisu ovjereni u Poreznoj upravi, neki ugovori imaju pogrešno obračunate i plaćene poreze na usluge (nije pravilno utvrđena osnovica za obračun poreza na usluge).** Isto tako je utvrđeno da su izdaci po osnovu ugovora o djelu **pogrešno evidentirani u knjigovodstvenoj evidenciji** (na pogrešnom kontu).

Ostale naknade navedene u strukturi naknada troškova zaposlenih su isplaćene u skladu sa Zakonom.

Izdaci za materijal i usluge isplaćeni su u iznosu od 1,084.292 KM, odnosno **94,74% više u odnosu na plan** te čine 11,06% ukupno ostvarenih rashoda. Na povećanje izdataka za materijal i usluge naročito su uticali sljedeći troškovi:

- **Ugovorene usluge Ministarstva za 2001. godinu iznose 494.695 KM što je 515,30% više u odnosu na plan.** Od ukupno ugovorenih usluga, **na usluge autorskih honorara iz 2000. i 2001. godine se odnosi 339.234 KM ili 68,57%.Autorski honorari iz 2000. godine koji su isplaćeni u 2001. godini teretili su troškove 2001. godine što nije u skladu sa akrualnom osnovom.**

Isplata ugovorenih usluga po osnovu autorskih honorara izvršena je na osnovu ugovora o recenziranju udžbenika a u skladu sa Pravilnikom o postupku pripremanja i izdavanja udžbenika i drugih nastavnih sredstava za osnovne i srednje škole. Ukupna sredstva doznačena Ministarstvu od izdavačkih kuća u 2001. godini iznose 196.204 KM. **Više isplaćena sredstva u odnosu na doznačena u iznosu od 143.020 KM isplaćena su dijelom iz Transfera za obrazovanje od značaja za Federaciju, dijelom iz tekućih rezervi za materijalne troškove i iz prenešenog salda na računu iz 2000. godine, koji se odnosio na ove namjene. Ostale ugovorene usluge iznose 155.461 KM i odnose na: usluge medija, usluge javnog informisanja i odnose sa javnošću, usluge reprezentacije, usluge stručnog obrazovanja i dr.**

- **Unajmljivanje imovine i opreme** iznosi 156.221 KM, a planirana sredstva za ove namjene iznosila su 75.900 KM. Povećanje troškova u odnosu na plan nastalo je zbog isplate troškova zakupa poslovnog prostora Ministarstva u Mostaru, a odnosi se na zakup iz 2000. godine. Iz budžeta/proračuna za neizmirene obaveze iz 2000. godine doznačeno je 139.787 KM. Na ovaj način je trošak iz ranijih godina teretio rashode u 2001. godini što **nije u skladu sa akrualnom osnovom.**

Tekući grantovi ostvareni su u iznosu od **7,109.352 KM što u odnosu na plan iznosi 111,10%**, a u ukupnim troškovima učestvuju sa 72,54%.

Struktura planiranih i ostvarenih grantova je sljedeća:

Redni Broj	O P I S	2001 GODINA		Index 4/3	Struktura
		Po rebalansu	Izvršenje		
1	2	3	4	5	6
1.	Transfer za obrazovanje od značaja za Federaciju BiH	1,500.000	1,760.218	117,35	24,76
	- Transfer za finansiranje studentskog centra	1,000.000	998.886	99,89	14,05
	-Transfer za finansiranje obrazovanja i rekonstrukciju škola	500.000	761.332	152,27	10,71
2.	Transfer za kulturu od značaja za Federaciju BiH	1,300.000	1,339.342	103,03	18,84
3.	Transfer za sport od značaja za Federaciju	1,436.000	1,594.082	111,01	22,43
4.	Transfer za oblast znanosti od značaja za Federaciju	900.000	701.718	77,97	9,87
5.	Transfer federalnoj novin. agenciji *)	1,263.000	-	-	-
6.	Transferi iz tekućih rezervi	-	1,713.992	-	24,10
	UKUPNO TEKUĆI GRANTOVI	6,399.000	7,109.352	111,10	100,00

*) Ministarstvu je budžetom/proračunom F BiH za 2001. godinu planiran iznos od 1,263.000 KM na ime Transfera federalnoj novinskoj agenciji. **Tim za reviziju smatra da se Planom budžeta/proračuna transferi novinskoj agenciji nisu trebali planirati ovom Ministarstvu.**

Isplata sredstava za finansiranje **Studentskog centra** u okviru Transfera za obrazovanje od značaja za Federaciju izvršena je i provodi se na osnovu Protokola o subvencioniranju smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima – domovima u Federaciji BiH i Zaključka o participaciji troškova studija na univerzitetima u Federaciji BiH za studente koji ne posjeduju državljanstvo BiH.

Članom 31. Zakona o izvršenju budžeta/protačuna F BiH za 2001.godinu regulisana je obaveza Ministarstva da predloži Vladi F BiH **program utroška sredstava za pozicije transfera za kulturu i sport od značaja za Federaciju BiH. Ministarstvo nije postupilo u skladu sa navedenim članom Zakona** odnosno **nisu doneseni programi utroška sredstava za ove namjene.**

Tim za reviziju je utvrdio da je Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa BiH doznačeno sredstava u iznosu od **617.000 KM**. Od toga iz tekućih rezervi 245.000 KM, a iz Transfera za kulturu 372.000 KM. **Ministarstvo nije dobilo povratnu informaciju o utrošku sredstava za ove namjene.**

Metodom slučajnog uzorka Tim za reviziju je utvrdio da za ostale transfere u Ministarstvu postoji povratna informacija o utrošku sredstava.

Iz tekuće rezerve, Ministarstvu je odobreno i doznačeno sredstava **za tekuće grantove u iznosu od 1,713.992 KM**. Tim za reviziju je utvrdio da je Ministarstvo doznačilo sredstva korisnicima navedenim u odlukama Vlade F BiH, a iznos od 245.000 KM je korisnicima transferisan preko Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa BiH. **Za iznos od 200.000 KM namjenjen rekonstrukciji i opremanju škola Tim za reviziju nije mogao tačno utvrditi da je iskorišten za ovu namjenu.**

U ostatku od 1,513.992 KM iz tekuće rezerve, prema odlukama Vlade, se nalaze veće stavke iznosa sredstava iskorištenih za sljedeće namjene kao što su:

- Studentski centar Sarajevo **175.000 KM (subvencija stud.standarda)**
- Međunarodni centar za mir Sarajevo **200.000 KM (Bijenale mladih umjetnika Evrope)**
- “Forum” Sarajevo **200.000 KM (filmski projekat “Čovjek niotkud”)**
- Franjevački samostan “Sv.Anto” Sarajevo **165.000 KM (sanacija krova)**

-Zavod za zaštitu kult.hist.naslijeđa BiH	150.000 KM (restauracija i revital.tornja Sv.Luke i crkve Sv. Marije u Jajcu)
-JP PTT saobraćaja BiH Sarajevo	150.000 KM (korištenje satelitskog kapaciteta)
-MESS Sarajevo	100.000 KM (organizacija festivala)
-Zavod za zaštitu kult.hist.naslijeđa BiH	95.000 KM (restauracija starog grada Bobovac)
-Franjevački muzej i galerija Gorica-Livno	50.000 KM (izgradnja kulturnog centra-muzeja)

Ministarstvo nema uvida-povratnu informaciju o utrošku sredstava iz tekuće rezerve.

Preporuka menadžmentu

- Svi izdaci moraju biti utvrđeni u budžetu/proračunu i uravnoteženi sa prihodima i primicima u skladu sa članom 8. Zakona o budžetu/proračunu F BiH.
- U skladu sa članom 14. Zakona o budžetu/proračunu F BiH sa budžetskih/proračunskih računa se ne smiju isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni.
- Po svim vidovima transfera od značaja za Federaciju BiH obezbjediti povratnu informaciju o utrošku sredstava.
- Ugovori o djelu moraju biti ovjereni u Poreskoj upravi, a porezi obračunati i uplaćeni u skladu sa Zakonom.
- Ispitati opravdanost formiranja mnogobrojnih komisija za koje se isplaćuje određena naknada koje odobrava Ministar, s obzirom da ostvareni vlastiti prihodi ne mogu da pokriju troškove po osnovu naknada za rad komisija.
- Za radnike zaposlene u Ministarstvu a koji se nalaze u raznim komisijama kao članovi ili koordinatori ispitati da li su u opisu poslova utvrđeni sistematizacijom radnih mjesta sadržani i poslovi koji se posebno plaćaju kroz razne komisije.

4.5. Stalna sredstva

U bilansu stanja na dan 31.12. 2001. godine sadašnja vrijednost stalnih sredstava iznosila je 1,477.447 KM.

Vrijednost i struktura stalnih sredstava je sljedeća:

Redni broj	O P I S	NABAVNA VRIJEDNOST	ISPRAVKA VRIJEDNOSTI	SADAŠNJA VRIJEDNOST
1.	Zgrade	1,286.400	-	1,286.400
2.	Namještaj	148.960	74.829	74.131
3.	Kompjuterska oprema	200.836	158.849	41.987
4.	Oprema za prenos podataka	28.314	18.618	9.696
5.	Ostale kancelariske mašine	33.677	25.674	8.003
6.	Motorna vozila	108.155	50.925	57.230
7.	Djela likovne umjetnosti	3.012	3.012	-
	UKUPNO	1,809.354	331.907	1,477.447

U toku 2001. godine ukupna ulaganja u stalna sredstva kao i donacije (prenos vlasništva) stalnih sredstava iznosila su 157.829 KM, a odnose se na:

- Sanaciju poslovne zgrade	13.920 KM
- Namještaj	29.792 KM
- Kompjuterska oprema	27.446 KM
- Oprema za prenos podataka	4.930 KM
- Motorna vozila	81.741 KM

Tim za reviziju je utvrdio da je izvršena nabavka stalnih sredstava iz tekuće rezerve u iznosu od 94.893 KM, Zavodu za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa je nabavljena oprema u iznosu od 2.778 KM, a ostalo se odnosi na donirana stalna sredstva u iznosu od 60.158 KM.

Preporuka menadžmentu

- Nabavku stalnih sredstava vršiti u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova ("Službene novine F BiH", br. 31/98).
- Nabavku stalnih sredstava predvidjeti planom budžeta.

4.6. Novčana sredstva

Ministarstvo nije vršilo popis novčanih sredstava i potraživanja na dan 31.12. 2001. godine što je bio u obavezi u skladu sa članom 65. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna F BiH.

U Bilansu stanja na poziciji kratkororočnih potraživanja iskazan je iznos od 14.337 KM, a odnosi se na potraživanja od radnika za neizmirene putne troškove i dnevnice.

Odlukom Ministra, Transakcijski račun otvoren kod UPI banke DD Sarajevo je preuzeo funkciju glavnog računa otvorenog kod UNIVERZAL banke DD Mostar, koji funkcioniše do oktobra mjeseca 2001. godine. **Ova Odluka nije u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima.**

Preporuka menadžmentu

- Prilikom popisa sredstava i izvora sredstava na kraju godine postupati u skladu sa članom 65. - Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna F BiH.

4.7 . Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Ministarstvo **nema** neizmirenih obaveza u 2001. godini, a na kratkoročnim razgraničenjima iskazan je iznos od 14.337 KM, koji se odnosi ustvari, na potraživanja od radnika za naknade po putnim troškovima i dnevnicama.

5. RAČUNOVODSTVO

Finansijski izvještaji Ministarstva sastavljani su u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu F BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna F BiH. Izvještaji su iskazani u KM valuti i prezentirani su setom računovodstvenih iskaza.

Ministarstvo nema Pravilnik o knjigovodstvu budžeta/proračuna Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, kao ni posebno uređene računovodstvene politike za specifično evidentiranje poslovnih događaja, pa se računovodstvo odvija u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna F BiH.

Nepostojanje gore pomenutih internih akata imalo je za posljedicu da knjigovodstvene evidencije u nekim slučajevima **ne odražavaju** realnu sliku o nastalim promjenama i stanjima, kao što je evidentiranje poslovnih promjena koje se odnose na Zavod za zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa BiH. Budžet Kantona Sarajevo doznacava sredstva za poslovanje Zavoda (izdaci za plaće, naknade i materijalne troškove), na račun ovog Ministarstva sa kojeg se izmiruju obaveze Zavoda. Knjiženje poslovnih promjena, koje se odnose na Zavod **se ne vrši** odvojeno od knjiženja poslovnih promjena Ministarstva što znači da se nalaze i u finansijskim izvještajima Ministarstva za 2001. godinu. **Ne postoje računovodstvene zabilješke uz finansijske izvještaje koje su neophodne u navedenom slučaju te je jedan od razloga prekoračenja plana budžeta/proračuna F BiH za 2001.godinu evidentiranje poslovnih promjena Zavoda u sastavu Ministarstva.**

Ministarstvo koristi usluge vođenja knjigovodstva od strane Službe za zajednike poslove Vlade F BiH. Softver za vođenje knjigovodstva je jedinstven za sva Ministarstva za koja ove vrste usluga obavlja Služba za zajedničke poslove Vlade F BiH. Ministarstvo nema posebnog uvida u ovaj softver tako da za eventualna pitanja se moraju obratiti zaduženoj i odgovornoj osobi koja vodi knjigovodstvo za njihove potrebe. **Knjigovodstvena dokumentacija se nalazi u prostorijama Službe za zajedničke poslove Vlade F BiH.**

Preporuka menadžmentu

- Sačiniti Pravilnik o knjigovodstvu i računovodstvenim politikama Ministarstva.

- Obezbjediti veću koordinaciju između Ministarstva i Službe za zajedničke poslove Vlade Federacije BiH koja za Ministarstvo obavlja usluge vođenja knjigovodstva.

6. ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2001. godinu u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Tim za reviziju predlaže sljedeće:

- Planom budžeta/proračuna za 2001. godinu Ministarstvu je planirano sredstava u iznosu od 8,121.000 KM, utrošeno je 9,799.941 KM a prekoračenje plana iznosi 1,678.941 KM, odnosno 20,68% više od plana.
- Da svi izdaci moraju biti utvrđeni u budžetu/proračunu i uravnoteženi sa prihodima i primicima u skladu sa članom 8. Zakona o budžetu/proračunu F BiH.
- U skladu sa članom 14. Zakona o budžetu/proračunu F BiH, sa budžetskih/proračunskih računa se ne smiju isplaćivati izdaci koji nisu predviđeni.
- Da se detaljno planiraju prihodi koji će se obezbijediti iz budžeta/proračuna kako bi se tekuća rezerva koristila samo za hitne i nepredviđene izdatke u skladu sa članom 22. Zakona o budžetu/proračunu F BiH.
- Ugovori o djelu moraju biti ovjereni u Poreznoj upravi, a porezi obračunati i uplaćeni u skladu sa Zakonom.
- Nabavku stalnih sredstava vršiti u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova.
- Popis sredstava i izvora sredstava na kraju godine vršiti u skladu sa članom 65. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna F BiH.
- Uspostaviti Sistem internih kontrola koje podrazumjevaju politike i procedure koje će usvojiti menadžment za ostvarivanje ciljeva u smislu efikasnosti, efektivnosti, poslovne aktivnosti, usklađenosti sa zakonskim propisima, čuvanje sredstava, zaštita imovine, te tačnost i kompletnost računovodstvenih evidencija kao i pravovremene pripreme finansijskih informacija.
- Obezbijediti veću koordinaciju između Ministarstva i Službe za zajedničke poslove Vlade F BiH, koja za Ministarstvo obavlja usluge vođenja knjigovodstva.

KOMENTAR

Ured za reviziju budžeta/proračuna Federacije BiH je dostavio na očitovanje Izvještaj o izvršenoj reviziji za 2001. godinu Federalnom ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta. U ostavljenom roku Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta se nije očitovalo po ovom Izvještaju.

IZVJEŠTAJ SAČINILI:

1. _____
Anica Pudar, ovlašteni revizor
2. _____
Dunja Logo, revizor